

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-00167/2018-ERU

V Ostravě dne 11. dubna 2018

Č. j. 00167-10/2018-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-00167/2018-ERU zahájeném dne 7. února 2018 s obviněným z přestupku, fyzickou osobou podnikající panem [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, fyzická osoba podnikající pan [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 1. listopadu 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Březina, v části obce Březina, u nemovitosti č. p. [REDAKCE], zemní práce v souvislosti se stavbou vodního díla „II/373, III/37367 Březina průtah, SO 301 Dešťová kanalizace v sil. II/373, SO 302 Dešťová kanalizace v sil. II/373, SO 303.1 Dešťová kanalizace v sil. III/37367, SO 304 Dešťová kanalizace v sil. III/37367 a SO 353 Ochrana přeložky vodovodu v sil. III/37367“, při kterých došlo k poškození nízkotlakého plynovodu PE DN 90, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 22 000 Kč (slovy: dvacet dva tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 1818.**

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení**

ve výši paušální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 1818.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 7. února 2018 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením příkazu č. j. 00167-3/2018-ERU ze dne 31. ledna 2018 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 07900/2017-ERU zahájené dne 26. července 2017 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v tehdy účinném znění.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 07900/2017-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 17. srpna 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 07900-6/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 1. listopadu 2016 v obci Březina, v části obce Březina, u nemovitosti č. p. [REDAKCE] v blízkosti plynárenského zařízení - nízkotlakého plynovodu PE DN 90 (dále také „plynárenského zařízení“ či „plynovod“), činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

III. Průběh správního řízení

Úřad vydal dne 31. ledna 2018 příkaz č. j. 00167-3/2018-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen dne 7. února 2018. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 22 000 Kč.

Dne 14. února 2018 byl Úřadu e-mailem bez použití zaručeného elektronického podpisu doručen přípis účastníka řízení z téhož dne označený jako „Odvolání k příkazu č. j. 00167-3/2018-ERU“, který byl písemně doplněn totožným přípisem doručeným Úřadu dne 16. února 2018. Podání účastníka řízení bylo v souladu s ust. § 37 odst. 1 správního řádu posouzeno dle svého obsahu jako odpor proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení uvedl, že nesouhlasí s příkazem a výší udělené pokuty. Dle něj není vyjádření objednatele ze dne 5. května 2017, že strojník účastníka řízení zahájil práci ještě předtím, než ho stavbyvedoucí [REDAKCE] stihl instruovat k práci na konkrétním pracovišti, pravdivé. Účastník upozornil, že strojníka si vždy úkoloval sám a u celé situace byl přítomen. Účastník řízení na stavbu nastoupil 10. října 2016 a u vytyčení plynárenského zařízení nebyl.

Současně uvedl, že začínal na úseku, kde se plynárenské zařízení nemělo nacházet, a že mu vytyčovací protokol stavbyvedoucí objednatele nedal s odůvodněním, že se v trase jeho výkopu nenachází žádné plynárenské zařízení. To bylo provedeno dne 29. srpna 2016 s dvouměsíční platností a v době poškození tak již bylo propadlé a mělo být provedeno znovu. Vytyčení sítí přitom měla po celou dobu výstavby zajišťovat společnost SILNICE GROUP a.s. Stroj účastníka řízení se tak stal nástrojem pro způsobení škody na plynárenském zařízení z důvodu nezodpovědného přístupu [REDAKCE] k práci. Účastník řízení nepopírá, že poškodil plynárenského zařízení, a porušil tak ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Dle jeho názoru je však z důvodu nepřesných informací o výskytu plynárenského zařízení od zástupce objednatele zavinění na druhé straně.

Dne 23. února 2018 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání č. j. 00167-7/2018-ERU ze dne 22. února 2018, který byl účastníkovi řízení doručen dne 7. března. Úřad účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání v souladu s ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Dne 16. března 2018 zaslal účastník řízení e-mailem správnímu orgánu své daňové přiznání za rok 2016 a současně uvedl, že pokud to bude nutné, podá i ústní vysvětlení k celému případu.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Účastník řízení prováděl zemní práce na stavbě vodního díla „II/373, III/37367 Březina průtah, SO 301 Dešťová kanalizace v sil. II/373, SO 302 Dešťová kanalizace v sil. II/373, SO 303.1 Dešťová kanalizace v sil. III/37367, SO 304 Dešťová kanalizace v sil. III/37367 a SO 353 Ochrana přeložky vodovodu v sil. III/37367“ (dále jen „stavba“) na základě Smlouvy o dílo II/373, III/37367 BŘEZINA PRŮTAH; DEŠŤOVÁ KANALIZACE – SO 301, 302, 303, 304, ze dne 8. října 2016 uzavřené se společností SILNICE GROUP a.s. (dále jen „objednatel“). Z ustanovení I. 4. této smlouvy plyne, že: „Zhotovitel prohlašuje, že má veškeré podklady nezbytné k řádnému provedení díla.“ Z ustanovení IX. 4. této smlouvy dále vyplývá: „Zhotovitel je povinen dbát pokynu objednatele. V případě, že zhotovitel provádí dílo v rozporu s dokumenty uvedenými v čl. II. odst. 2 této smlouvy, a ani přes písemné upozornění v zápise z kontrolního dne nebo ve stavebním deníku nesjedná nápravu, je objednatel oprávněn zastavit práce na stavbě nebo její části. Toto zastavení stavby nemá vliv na termíny plnění sjednané v čl. VI. odst. I. této smlouvy. V případě, že zhotovitel část stavby nebo stavbu přesto provede v rozporu s pokyny objednatele, nemá nárok na náhradu jakýchkoliv nákladů vynaložených na část stavby nebo stavbu provedenou v rozporu s pokyny objednatele.“ Z ustanovení IX. 5 pak vyplývá, že: „Zhotovitel je povinen upozornit objednatele bez zbytečného odkladu na nevhodnou

povahu věcí převzatých od objednatele nebo pokynů daných mu objednatelem, jestliže zhotovitel mohl nebo měl nevhodnost těchto zjistit při vynaložení odborné a potřebné péče.“ Z ustanovení XI. 3. smlouvy pak bylo zjištěno, že: „*Objednatel je v souladu s projektovou dokumentací povinen vytyčit veškeré inženýrské sítě v prostoru staveniště související s předmětem díla.“*

Dne 1. října 2016 došlo k předání stavby mezi účastníkem řízení a objednatelem, o čemž byl pořízen Zápis o předání a převzetí pracoviště.

K provádění stavební činnosti vydal dne 29. srpna 2013 správce plynárenského zařízení na základě žádosti společnosti AF-CITYPLAN s.r.o., vyjádření zn. [REDAKCE] s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání a s vymezením podmínek pro provádění prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Mezi podmínkami stanoviska je mimo jiné uvedeno, že při provádění stavební činnosti nemá být použito nevhodného nářadí, zemina má být těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Dne 15. srpna 2016 pak bylo vydáno vyjádření správce plynárenského zařízení zn. [REDAKCE] o existenci sítí, a to na základě žádosti Správy a údržby silnic Jihomoravského kraje, příspěvkové organizace kraje.

Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 29. srpna 2016 s platností 2 měsíce, o čemž byl téhož dne vyhotoven Protokol o vytyčení plynárenského zařízení.

Dne 1. listopadu 2016 došlo v obci Březina, v části obce Březina, u nemovitosti č. p. [REDAKCE] při strojním provádění zemních prací kolovým lžícovým rypadlem ATLAS 1104 k poškození plynovodu účastníkem řízení.

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 23. května 2017 předloženém v rámci kontroly sdělil, že při provádění zemních prací nebyl seznámen stavbyvedoucím [REDAKCE], že se nachází v blízkosti plynárenského zařízení. S vytyčením vedení plynovodu byl obeznámen až po jeho porušení. [REDAKCE] dle vyjádření účastníka řízení zapomněl na toto vedení plynovodu, které vedlo v krajnici. V místě porušení byla bohužel i trasa výkopu pro uložení dešťové kanalizace. V celé situaci se necítí vinen, a to z důvodu absolutní nevědomosti o výskytu plynárenského zařízení.

Z vyjádření objednatele ze dne 5. května 2017 bylo zjištěno, že strojník účastníka řízení zahájil práci ještě předtím, než ho stavbyvedoucí objednatele stihl instruovat k práci na konkrétním staveništi. Vedení plynovodu bylo v místě poškození cca o 90 cm jinde, než se dalo usoudit z předaného vytyčení. Plynovod nebyl opatřen výstražnou fólií. Lžice bagru nešla v okamžiku kontaktu ve směru osy plynového potrubí, kdy by nepochybně musela nejprve natrhnout výstražnou fólii, ale k vedení se přiblížila z boku. Poškozené zařízení bylo řádně vytyčeno. Po trase vedení byly vykopány ruční sondy po 20 m a bylo ověřeno, že vedení plynu je označeno i zasypano dle požadavků technických předpisů. Ve svém vyjádření ze dne 6. června 2017 upozorňuje objednatel na ustanovení smlouvy o dílo uzavřené s účastníkem řízení, v níž je uvedeno, že zhotovitel se seznámil se stavem prostoru staveniště a poměry na něm a že je povinen k náhradě případné škody na majetku nebo na zdraví vzniklé při realizaci díla objednateli nebo třetí osobě.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození

plynárenského zařízení došlo k úniku 2 m³ plynu do ovzduší za dobu 10 minut, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 1. listopadu 2016. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] z téhož dne došlo k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení uhrazeny.

V. Právní hodnocení

Dle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. před 1. červencem 2017. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Jak právní úprava odpovědnosti za správní delikt fyzické osoby podnikající dle energetického zákona, ve znění účinném před 1. červencem 2017, tak i právní úprava odpovědnosti za přestupek fyzické osoby podnikající dle zákona o odpovědnosti za přestupky, je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tj. odpovědnost je posuzována v obou právních úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro pachatele příznivější.

Ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, ve znění účinném do 30. června 2017, obdobně jako ust. § 23 odst. 1 v návaznosti na ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uvádí, že podnikající fyzická osoba za správní delikt, resp. přestupek, neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se pak právnická osoba nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku. Toto ustanovení se uplatní i v případě fyzické osoby podnikající. Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání přestupku se použije právní úprava účinná v době spáchání přestupku, tj. právní úprava dle energetického zákona, příp. správního řádu, neboť právní úprava obecné odpovědnosti fyzické osoby podnikající za přestupek dle zákona o odpovědnosti za přestupky je ve svém důsledku pro pachatele totožná, ne-li méně příznivá s přihlédnutím k nemožnosti vyvinění dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za přestupky účastníka řízení, kdy konstatuje, že energetický zákon byl po spáchání vytýkaného jednání účastníka řízení specifikovaného ve výroku I. tohoto rozhodnutí novelizován, a to (i) zákonem č. 152/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně

některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 6. června 2017, (ii) zákonem č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. července 2017, (iii) zákonem č. 131/2015 Sb. kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. srpna 2017, a (iv) zákonem č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2018 (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Jak energetický zákon [v ust. § 91a odst. 1 písm. o)], tak i novelizovaný energetický zákon [taktéž v ust. § 91a odst. 1 písm. o)] vždy trestal a trestá toho, kdo poruší ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přestupek novelizovaného energetického zákona není pro účastníka řízení příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy byl přestupek spáchán.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Dle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

S ohledem na ust. § 18 odst. 3 energetického zákona i novelizovaného energetického zákona (jako zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky), které upravuje taxativní výčet sankcí, jež je možné uložit za porušení právních předpisů v působnosti Úřadu, a to sankce ve formě pokuty a opatření k nápravě, má správní orgán za to, že správní trest pouze ve formě napomenutí není možné uložit, jelikož by to bylo v rozporu právě s ust. § 18 odst. 3 výše citovaných zákonů. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i pokud by bylo možné správní trest ve formě napomenutí uložit, v nyní posuzované věci by napomenutí ukládáno nebylo, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona i novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Výše pokuty je tedy u energetického i novelizovaného energetického zákona stejná.

Správní orgán při určení výměry pokuty postupoval podle novější právní úpravy, tedy podle novelizovaného energetického zákona, a současně použil právní úpravu dle části druhé hlavy VII zákona o odpovědnosti za přestupky, jak vyplývá z části VI. odůvodnění tohoto rozhodnutí, která je ve vztahu k novelizovanému energetickému zákonu úpravou obecnou.

V. I. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. II. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností i na základě vyjádření účastníka řízení pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Tato osoba přitom nese odpovědnost za spáchání přestupku.

Účastník řízení tvrdí, že nebyl objednatelem obeznámen, že se při své činnosti bude nacházet v blízkosti plynárenského zařízení. Současně uvedl, že u provádění vytyčení nebyl a že začínal se zemními pracemi na úseku, kde se plynárenské zařízení nemělo nacházet. Uvedl také, že i když žádal stavbyvedoucího objednatele o předložení vytyčovacího protokolu, stavbyvedoucí objednatel mu ho nedal s odůvodněním, že se v trase jeho výkopu nenachází žádné plynárenské zařízení. Ze smlouvy o dílo uzavřené mezi účastníkem řízení a objednatelem bylo zjištěno, že za vytyčení odpovídá objednatel. Ten ho také nechal provést, což vyplývá z příslušného protokolu o vytyčení. Dle zjištění správního orgánu bylo vytyčení v době poškození neplatné, což ostatně tvrdí i účastník řízení v podaném odporu, správní orgán ovšem poznamenává, že neplatné bylo pouhé tři dny, přičemž právě třetí den došlo k poškození plynárenského zařízení. Daleko významnější než neplatnost vytyčení v řádu dní však pro skutkový stav věci je, zda bylo vytyčení, které bylo podle protokolu o vytyčení provedeno barvou v terénu, v době poškození plynárenského zařízení stále viditelné, neboť nelze předpokládat, že by se poloha plynárenského zařízení během oněch dvou měsíců od vytyčení změnila, zatímco barevné vytyčení z terénu může v důsledku různých vlivů zmizet pár dnů po vytyčení. Tuto skutečnost však správní orgán z podkladů obsažených ve správním spise ani žádným dalším způsobem není schopen zjistit, neboť v místě poškození plynárenského zařízení již není možné pořídit žádný další důkazní materiál.

Vzhledem k tomu, že tvrzení objednatele je v rozporu s tvrzením účastníka řízení, nelze ani přesně posoudit (a ani žádným dalším způsobem ověřit), jaké informace si mezi sebou strany před zahájením výkopových prací předaly či nepředaly. Správní orgán přitom podotýká, že ve smlouvě o dílo je mimo jiné uvedeno také prohlášení účastníka řízení, že má k dispozici veškeré podklady nezbytné k řádnému provedení díla. Pokud dále vyjde správní orgán z tvrzení účastníka řízení, že požadoval po objednateli předložení protokolu o vytyčení a ten mu ho nepředložil, zahájil účastník řízení tedy výkopové práce na základě pouhého ujištění, že prováděním zemních prací žádný škodlivý následek nezpůsobí. Musel si přitom být i s ohledem na předmět svého podnikání vědom, že za případné následky vzniklé jeho činností nese odpovědnost on sám. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Správní orgán kromě výše uvedeného také upozorňuje, že dle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona i novelizovaného energetického zákona je každý je povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz nejen v ochranném pásmu, ale i mimo ně, a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Účastník řízení si tak musí za každé situace počínat dostatečně obezřetně, aby svým jednáním energetické zařízení nepoškodil.

Ke sdělení objednatele, že k poškození plynárenského zařízení došlo cca 90 cm od jeho vytyčení, správní orgán uvádí, že z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys. U plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce činí 1 metr na obě strany a umístěných mimo zastavěné území obce činí 2 metry na obě strany. V projednávaném případě tak činilo ochranné pásmo poškozeného plynovodu 1 metr na obě strany a účastník řízení si v celém tomto prostoru měl počínat tak, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

V. III. Vypořádání námitek účastníka řízení

Co se týče námitek vznesených účastníkem řízení v rámci správního řízení, poukazuje správní orgán na text uvedený v části V. II.

V. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení, k úniku plynu i k přerušení dodávky plynu. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Správní

orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

V. V. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona. Dospěl přitom k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené, kdy prováděl strojní výkop na základě pouhého ujištění stavbyvedoucího objednatele, aniž by měl k dispozici konkrétní podklady o případném výskytu plynárenského zařízení v zájmové oblasti, nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

VI. Uložení správního trestu

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Při stanovení pokuty vyhodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně jakožto přitěžující okolnost.

Účastník řízení, jehož předmětem podnikání je mimo jiné provádění staveb, jejich změn a odstraňování, svým jednáním poškodil nízkotlaký plynovod, tedy, z hlediska energetického, zařízení menšího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku minimálního množství plynu do ovzduší a k přerušení dodávky pouze jednomu konečnému zákazníkovi, což hodnotí správní orgán jako mírně přitěžující okolnosti. Správní orgán si je přitom vědom, že délku trvání úniku nemohl účastník řízení žádným způsobem ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu nákladů spojených s opravou plynárenského zařízení.

Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně

polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán při posuzování majetkových poměrů účastníka řízení vycházel z daňového přiznání účastníka řízení za rok 2016, které Úřadu zaslal účastník řízení v rámci správního řízení. Z Přílohy č. 1 tohoto daňového přiznání vyplývá, že výsledek hospodaření účastníka řízení činil částku [REDAKCE] Kč. Dále bylo z této přílohy zjištěno, že pohledávky účastníka řízení, které měl na začátku zdaňovacího období roku 2016, vzrostly z částky [REDAKCE] Kč na částku [REDAKCE] Kč (tj. částka, kterou ostatní subjekty dlužily účastníkovi řízení na konci uvedeného zdaňovacího období). Účastník řízení dále disponoval na začátku zdaňovacího období hmotným majetkem ve výši [REDAKCE] Kč a na konci zdaňovacího období hmotným majetkem ve výši [REDAKCE] Kč.

Z Registru ekonomických subjektů bylo zjištěno, že účastník řízení spadá do kategorie zaměstnavatele s 1 – 5 zaměstnanci. Z živnostenského rejstříku bylo dále zjištěno, že účastník řízení má živnostenské oprávnění také v jiných oborech činnosti. Dle Údajů o subjektu DPH se nejedná o nespolehlivého plátce DPH. Ze všech uvedených údajů má správní orgán za to, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení, a nemá tedy likvidační charakter, tím spíše, že byla uložena u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.

Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Petra Cieslarová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava